

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 10.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1898.

Leto IV.

Potovanje okoli sveta.

(Črtice iz dnevnika slovenskega pomorskega častnika.)

(Dalje.)

Po dvainpetdesetdnevni vožnji, izvzemši poldrugi dan v Jamestownu na Sv. Heleni, smo dospeli dne 24. maja do Zahodnoindijskih otokov in zasedrali ladjo v luki Port Castries na otoku Sta. Lucia.

Sta. Lucia je angleško posestvo. Otok je 614 km² velik in ima 43.000 prebivalcev; večinoma so zamorci, nekoliko je mulatov (to so mešanci belih in zamorskih starišev) in le malo belih. Glavno mesto je Port Castries s 4000 prebivalci. Mesto je jako čedno, ceste popolnoma ravne in široke; ob straneh jih senčijo visoka košata drevesa, ki razprostirajo bujne veje radodarno z vrtov in branijo vročim solničnim žarkom. Tudi tu dajo značilen obraz prizoru različne palme, ki vzdigujejo visoke svoje vrhove na tenkih deblih nad nizkimi, jako čednimi lesenimi hišicami.

Luka sama je precej ozka, a jako dobra; nje tesnoba brani valovom dohod, zato imajo ladje prav ugodno zavetje v nji. Radi tega so izvolili tudi Angleži to luko za postajo, kjer dobivajo brodovi oglje; zategadelj je ta otok dandanes zelo važen. Kar se tiče življenja v mestu, spominja popolnoma drugih angleških naselbin: reden promet po cestah, na vsakem oglu stražar v značilni modri uni-

formi, prijazno ljudstvo, ki večinoma govori angleški in tudi francoski, ker je bil ta otok večkrat v francoski posesti, in radi bližine sosednjih francoskih otokov. Ker je bil ravno deževni letni čas, nas je močil na kraju dež, ki se je sicer vsakokrat le za par trenutkov, a prav izdatno ulival na plodne vrtove, obenem pa seveda tudi na nas tujce, ki smo si ogledovali zanimivosti v mestu.

Drugi dan popoldne smo odjadrali iz pristanišča in se peljali proti otoku Martinique, kamor smo dospeli ob polnoči. Radi slabe razsvetljave v luki nismo mogli po noči vanjo in smo šele drugo jutro zasidrili brod v bližini pristanišča pred glavnim mestom otoka, Fort de France. Prijazno mestece, ki šteje okolo 15.000 prebivalcev, sta skoro popolnoma razdejala hud ciklon in velikanski požar v začetku sedanjega desetletja. Mesto pa so kmalu zopet popravili. Mnogo večjih zgradb so postavili sedaj iz železa, da preprečijo podobno škodo. Tako je velikanska glavna cerkev popolnoma železna, takisto lepa javna knjižnica, ki jo je zgradil Parižan Schoeleher. Le-ta je, opravljajoč državne službe na tem otoku, storil mnogo za francoska posestva v Zahodni Indiji. Zanimiv je na široki planjavi, Savana imenovani, med krogom visokih palm stoječi kip Josephine Beaubarnais, francoske cesarice in prve soproge Napoleonove, ki je kot hči preprostega predstojnika Martiniške luke postala soproga največjega cesarja našega stoletja. Ko sem ta znameniti kip lepe Josephine fotografoval, me je prišla mestna straža, češ, da ni dovoljeno po mestu delati podob, in res sem moral z nekim uradnikom do glavarja, ki mi je, smejoč se moji predrznosti, da sem si upal povzdigniti oči do lepe Napoleonove soproge, rad dovolil fotografovati, kar in kolikor hočem.

Martinique je, kakor vsi zahodnoindijski otoki, poraščen s krasnim tropičnim rastlinjem, ki pa žalibog mrgoli strupenih kač; zato je jako nevarno hoditi po grmovju, pa tudi zelo težavno obdelovati plodno zemljo. Mnogo rudnih vrelcev, tujcem priljubljenih kopališč, veliko tvornic za sladkor in rum ti kaže prav živahno sliko o življenju na notranjem otoku. Žalibog je deževalo skoro ves čas, kar smo bivali na tem otoku, tako da so nam bili izleti v krasno naravo jako težavni.

Otočani so troje narodnosti: beli kreoli, to so tam rojeni potomci Evropeev, mulati in zamorci.

Največje mesto na otoku je St. Pierre, ki šteje blizu 25.000 prebivalcev. V njem cvete kupčija.

Zadnji dan v Fort de France smo priredili na brodu veselico s plesom, na katerem so črnooke hčerke častnikov francoske posadke prav pridno sukale drobne nožice po taktu naše godbe. Veselice niso mogle prehvaliti, češ, da že dolgo niso imele take lepe plesne zabave.

Zapustivši prijazni otok, smo jadrili mimo Dominika in Montserrata in se zopet ustavili v luki Charlestown na otoku Nevis, ki je angleško posestvo. Ta otok obstoji, skoro bi rekel, le iz visokega ugaslega vulkana, ki mu je vrh

vedno v oblakih. Ob njem pa mole tvornice svoje visoke dimnike, pričujoče o marljivem gibanju prebivalcev, ki izdelujejo sladkor, rum in druge sladke pijače. Charlestown je prijazno mesto, zidano po angleškem vzoru, sicer pa nima mnogo pomena in važnosti.

Zapustili smo ga že drugo jutro in zopet zasidrali brod pred mestom Basseterre na otoku Christopher, ki je po krasni svoji naravi tako zelo očaral Kolumba, da je krstil otok po svojem imenu. In res, krasno je videti, kako se visoko gorovje, svoje vršace dviguje v oblake, vzpenja nad plodno ravnino, na kateri se do obale razteza živahno mesto Basseterre. Botanični vrt in krasen park povzdigujeta lepoto napredujočega mesta. Praktično urejene naprave olajšujejo zvezo z brodovi.

Sicer so si razmere po vseh teh otokih precej podobne, le da govore prebivalci večinoma jezik tistega naroda, čigaver je otok. V naselbinah se seveda ravnajo tudi navade in šege belih prebivalcev po domačih šegah. Rastlinstvo in živalstvo imata tropičen značaj, oboje je na vseh otokih enako. Glavni pridelki so, kakor sem že prej omenil, sladkor in rum, kava in kakao. Prebivalstvo se loči strogo v omenjene tri narodnosti; bogati kreoli se pečajo s kupčijo, zamoreci in mulati so večinoma le v nižjih službah. Naravna lenoba se kaže pri teh zamorecih še bolj nego v Afriki. Neki francoski guverner piše v svojem poročilu, da vsakdo v Martiniquu nosi s seboj samokres, da bi ubil tistega, ki je izumil delo.

Zanimivo je, da zamoreci, dasiravno so se nekateri šolali v Parizu in imajo visoke državne službe, v kolonijah ne morejo nikdar doseči kake socijalne veljave. Največja sramota za belo kreolko bi bila, ako bi se črnemu možu vdala ali se celo omožila z njim. Vsi poskusi vladni, da bi se približal narod narodu, so bili brezuspešni, da, rekel bi, da so le še pomnožili srd in socijalno razliko med njimi.

Predno smo se poslovili od Zahodnoindijskih otokov, je priredila brodna godba v Basseterre v krasnem mestnem parku promenadni koncert. Poslušalo je jako veliko belih in črnih krasotic, ki bi bile najrajše tudi plesale po taktu dunajskega valčka, ker taka ugodna prilika se ne primeri pogosto na teh malih otokih, a žalibog smo bili že prekoračili za nekaj dni svoj potovalni red in morali smo še isti večer odjadrati proti Severni Ameriki.

(Dalje prihodnjič.)

Črez Triglav.

Spisal Fr. S. Finžgar.

(Dalje.)

III.

Nevarnost je bila pri kraju. Oblake je razpodil mrzli veter, krog meseca je bila vedno večja lina na nebu, zvezde so zamigljale tako zlate in čiste in tako blizu, da bi človek kar roke iztegal po teh nebeških cekinih ter si jih natrgal polne žepe.

Nas je začel tresti mraz. Mislili smo, da smo prebili že najhujše. Toda kriza se je pričela sedaj, ko smo brez pomoči in zavetja obračali in nastavljali mokre hrbte in drgetajoča telesa mrzli burji. Z nekakim strahom smo gledali v noč, sluteč, da nam ta mrzli veter veje v kosti in mozeg bolezen, katera nam lahko prestriže nit življenja ali pa nas vsaj položi na posteljo za dalje časa. Treba je bilo skrbeti, da se kako otmemo in si pomagamo. Sklenili smo, da zakurimo. Krog koč so ležale stare korenine, katere je znosil ovčar ali kozar na kup, da bi z njimi v koči kurili. Ali korenine so bile dokaj debele in mokre. Kako bi jih užgali? Prvo vprašanje je pa bilo, kdo ima kaj ognja pri sebi? Skrbno smo se vsi pretipali; vsi skupaj smo imeli petnajst žveplenk, katere smo nosili slučajno po žepih. Na to ni nihče mislil, da bi se bil bolje založil z njimi, razen Lojzeta. Ta je imel škatlico s seboj. Ali imel jo je v tako nesrečnem žepu, da so bile užigalice čisto mokre. Torej ob žveplenkah je visela naša nada, da napravimo ogenj. Ker ni bilo suhljadi, smo se spravili vsi nad korenine z nožmi. Rezljali in skobljali smo, da so se nam na rokah delali krvavi žulji. A kdo se je menil za to; da bi le zakurili. Dolgo smo škrabali, predno smo naklali in narezali kupček stružnic in trsak. Zložili smo jih za koč med onimi barikadami na kupček, nanj smo dejali drobnejše korenine, potem pa pokleknili krog grmadice.

Na polnoč je šla ura. Veter je piskal krog koč in zopet ponehal, kakor bi nam bil v zasmeh žvižgal, češ, ne boste se grelí ne. Veter nekoliko utihne. Mi razprostremo suknje, objamemo drug drugega, Tonček pa prime s tresočo roko prvo žveplenko. Vsak je zadrževal sapo, da ne bi z dihom ugasnil lučka. Fosfor se vname, višnjevi plamenček zaprasketa ob žveplu — na koncu užigalice se naredi bunčica, iz katere se pokadi — in lučka je ugasnila. Prestrašeni smo vsi vzdihnili ter se stisnili še bolj, da najmanjši dih ne bi prišel v naš tabor. Tonček užge drugo žveplenko. Žveplo razgori, klinček se vname. Varno ga podtakne pod grmadico, tenke stružnice se hitro užgo, in prijeten ogenjček oblizne korenine. Mi se ne ganemo. Vedno imamo še razprostrte suknje. Ogenj raste, raste — a hitro preneha. Strah nas obide. Kaj, če so stružnice vse pogorele, korenin se pa ogenj ni prijel? Prazen strah. Živahno bukne plamen na sredi izmed korenin: gorelo je pošteno. Tonček zavriska, poskoči kvišku, mi za njim in noreli smo krog ognja, kakor divjaki, ko sučejo na ražnju slastno pečenko. Hitro smo prinesli zopet korenin ter jih položili na ogenj, da so se hkratu sušile. Potem smo sedli krog ognja in tiščali hrbte na gorko. Suknje so izhlapevale in se kadile, kakor ogljarjeva kopa prvi dan, ko jo zažge. Hrbti so se nam grelí in pekli, spredaj nas je pa zeblo, da smo komaj roke čutili. Zato smo se zopet kmalu obrnili in se grelí in sušili po drugi strani.

Toda vse te neprilike niso pokvarile Tončkovega humorja. Zopet je opozoril na „storije“ ter rekel, da bo svojo nadaljeval. Toda brez pipice to ne gre. Začne se tipati — in groza! — pipice ni bilo nikjer. Izgubil jo je. Vzame torej ogorek in

išče krog kočē. Bakla mu je ugasnila. Moral je po drugo. Nas je utrujenost in gorkota zmagovala. Kakor je kdo mogel, se je zavil in naslonil ter izkušal dremati krog ognja. Le Tonček je bil neugnan. Iskal je pipo in skrbel, da nam ogenj ni ugasnil. Krog ene je že bilo, ko nas prebudi veselo vriskanje Tončkovo. „Pipo je dobil“, smo vsi mrmrali. Res je prišel Tonček s pipo, katero je izgubil med nevihto. Vse nas je prebudil in zahteval, da z njim vred ukamo, ker je dobljena draga pipica. Ali nam se je kruto malo ljubilo vriskati. Obležali smo pri ognju. Zato se je vrnil tudi Tonček med nas. Pravil je „storijo“ o treh sinovih in kadir tobak. Kmalu je tudi on utihnil in zadremal v naročju Rženovega Janeza.

Ogenj je gorel po malem. Kadar se je kdo obrnil, je položil korenino na grmadico. Mokre korenine so se seveda kadile. Tonček je spal z odprtimi usti, ker mu je glava visela nerodno čez Janezovo koleno. Veter je zanašal dim naravnost Tončku v obraz. S početka ni čutil, ali kar nas vse prebudi silen kašelj. Tonček je bil bleđ, oči so mu bile solzne, kašljal in kašljal je, da mu je prišlo slabo ter je likvidiral, dasi ni bil davčni uradnik. Ta nezgoda nas je vzdramila. Zdravili smo ga s slivovko; drugega nismo imeli. Posadili smo ga k steni ter vsi posedli krog njega in ga gredli. Ta prijateljska skrb ga je kmalu oživila, in zopet je bil vesel ter je zatrjeval, da mu ni nič hudega, da mu je čisto odleglo. Sedaj nam ni kazalo, da bi še spali. Zakurili smo še in počakali, da se nekoliko zdani. Potem smo sklenili, da takoj odrinemo proti vrhu.

Zvezde so bolj in bolj bledele; na vzhodu so se prikazovale majčkne rdečkaste, jasne proge. Zora je vstajala. Použili smo nekoliko sira, kruha in slivovke za zajutrak.

Mislili smo že odriniti proti vrhu Triglava, ko začujemo stopinje. Nekdo se je bližal Dežmanovi kočī; zato smo počakali. Za deset minut je prispel do kočē star vodnik iz Mojstrane — Miha. Nesel je v kočō konserve in nekaj buteljka piva. V Mojstrani so mu povedali, ko se je vrnil iz Trente, da smo šli mi na Triglav. Zato je natovoril nekaj stvari za kočō in šel za nami. Ker ga je pa nevihta ujela, je prenočil v Kotu v tisti bajti, kjer smo hoteli mi prenočiti.

Miha je rekel, da ga je silno skrbelo za nas. Da ni bilo takega viharja, bi bil šel takoj naprej do kočē. Mož petdesetih let, prava izvirna grča, je bil zelo vesel, ko nas je dobil zdrave in vesele. Vsi smo šli — drage volje v kočō, da izpijemo čaj, katerega smo bili potrebni. Obotavljal se je edini Tonček. „Sedaj je vse pri kraju! Nič več ne bo romantično, nič več poetično! Nikar ne hodimo noter. Če smo drugo prebili, ostalo bomo lahko“. Tako je govoril. A ni nas mikala več romantika. Želja nam je bila po čaju; zato se je moral vdati tudi Tonček in iti v kočō.

Čaj nam je otajal kri po žilah. Kaj nam je bilo mar še vlažne obleke. Vrskaje smo šli krepko proti Triglavu, vodnik Miha pa pred nami. Pot čez

sneg je bila dosti ugodna. Le tu in tam je zasekal Miha stopinjo v ledeno skorjo na snegu. Preplezali smo naglo Mali Triglav in ob solnčnem vzhodu smo stali že vrhu sivega gorskega očaka. Razgled je bil prekrasen. Ozračje je bilo po nevihti izčiščemo, nobene meglice nikjer, po snežnikih krog in krog se je lesketal oprani sneg v jutranjih žarkih. Prizor je bil diven. Naš slučajni vodnik Miha je bil že nad sedemdesetkrat na vrhu, pa je trdil, da takih razgledov še ni naletel.¹⁾

Dolgo bi bili na vrhu, da nas ni tako strupenski zeblo. Vodnik je prinesel spominsko knjigo izpod skale. Dostalov Jože je vzel čopič, namočil tuš v slivovki in naslikal v knjigo nekaj ornamentov. Med tem sem pa jaz koval pesmico, ležeč na trebuhu, glava Triglava pa mi je bila za mizo. Vrednosti pač pesmica nima nobene, ali značilna je, kako smo bili tedaj dijaki navdušeni.

Vrh Triglava
 Slave četa prava
 Srečno biva,
 Razmotriva
 Zemlje svoje.
 Pesmi poje,
 Uka in prisega,
 Da se v svet razlega,
 Ljubav majki Slavi,
 Dragi očetnjavi.
 Zemlja naša — ti si krasna,
 Kakor neba zvezda jasna,
 Dasi tudi žalna,
 Kakor reka kalna.

Toda lice se zjasni ti,
 Naj nam zate kri je liti.
 Prej Triglav se zruši,
 Kakor pa okruši
 Bratska vez —
 Tujen jez.
 To prisego, naš Triglav,
 Kakor bratovski pozdrav
 Vsem Slovanom povi,²⁾
 V sreih ogenj jim obnovi;
 Značaj jim trdi,
 Zavist pa grdi,
 Da nam doba sine zlata,
 Ko poljubi bratec brata!

Pesem je v naslikani okvir zapisal Jože, krog in krog smo se vsi podpisali, potem pa hitro odšli; na mrazu nam ni bilo več strpeti.

Lojze in jaz sva šla prva, zadnji je bil Jože kot najmlajši in najmanj vajeni turist. Naročil sem vodniku, naj pazi nanj. Miha je rekel, da pojde z nami do Marije Terezije koč, potem pa skozi Krmo domov. Mi smo hoteli čez Velo polje v Bohinj.

IV.

Srečno smo priplezali z Velikega Triglava čez sedlo in šli navzdol z Malega Triglava. Kar zakriči Jože nad mano: „Miha je padel!“ Vse je zavrelo po nas. Z Lojzetom jo ubereva nazaj. Na vrhu Malega Triglava je vstajal izza skale Miha. Po čelu mu je lila kri; udaril se je bil ob skalo. Da se pa ni ujel za tisti žleb, bi bil telebnil v globoki prepad ter se razletel na kosce.

„Kaj vam je, za božjo voljo! Vsi ste krvavi!“ — „Nič hudega, izpoddrsnil sem se. Le naprej pojdite!“ Miha si je brisal z rokavom krvavo lice. Pa ga

¹⁾ Ker sem v „Spominih na Kredarico“ (v listku „Slovenčevem“ oktobra meseca l. 1897.) opisal vtisk solnčnega vzhoda vrhu Triglava, zato opuščam podrobnejši opis na tem mestu.

²⁾ Povej.

nisva slušala z Lojzetom. Videti je bilo, kako se opoteka, da je bled, da mu je pogled ves zbezan. Treba mu je bilo pomagati, sicer se nam ubije. Mihi je slabo. Ukaževa, naj gredo vsi drugi zadaj; jaz pa primem Miho na prsih za suknjo, Lojze zadaj za nahrbtnikova jermena. Počasi je šlo po silno nevarni poti. Rabiti nisva mogla ne palice, ne roke. Miha je bil čedalje slabejši. Večkratov sem nesel celo njegovo težo po tako opasnih krajih, da človek sam komaj varno prileze. Noge sem mu često moral prestavljati. Videl ni nič, kam bi stopil. Kri mu je še vedno tekla in zalila popolnoma levo oko. Zavili smo v dimnik na bohinjsko stran. Kdor je kdaj plezal po tistem žlebu, ta ve, kaj se pravi hoditi doli in še koga nositi. Za pot smo imeli skoro gladko steno, strmo kot nobena streha. Pod nami prepadi več stolpov visoki. Izpod nog nam je uhajalo drobno kamenje, da je bila stopinja še bolj negotova. Opirala sva Miho s palicami, in ko ga je eden držal, da ni omahnil, se je prestopil drugi in poiskal trdnega stališča pod noge. Strahu in napora sva se potila, ko smo prišli skozi nevarni dimnik. Tam sva posadila vodnika na tla, mu obvezala rano ter se oddahnili. Miha je brbljal nerazločne besede. Čakala sva drugih treh, ki so počasi plezali za nami. Ali sedaj bi bila kmalu nova nesreča. Rženov Janez in Dostalov Jože sta zagledala planiko. Kot brezglava sta planila oba ponjo. Rasla je na gladkem peščenem obronku. Kar se jima začne pesek dričati pod nogami, in drsela sta navzdol; ni manjkalo za seženj — pa bi bila padla črez visečo steno in se ubila. Po vseh štirih sta se priplazila nazaj, kjer sva ju z Lojzetom pošteno oštela.

Potem smo se dvignili dalje. S trudom in nevarnostjo sva spravila živi tovor iz skalovja do melin. Tam pa nisva hodila po poti. Po strmem peščenem robu sva šla naravnost. Miho sva prijela vsak pod eno pazduho, zašumelo in pokadilo se je za nami, in bili smo v dnu. Do kočice smo se še parkrat morali oddahnuti. Devet je bila ura, ko smo vzeli vodniku, ki je bil sedaj čisto nezaveden, ključe iz žepa, odklenili kočico in ga položili na žimnico. Nato smo prinesli snega in izprali zevajočo rano na čelu. Za obveze smo si trgali platnene srajce ter mu ovili čelo, na glavo smo mu devali snega, na ustnice pa slivovke. Počasi se je zavedel in vprašal, kje je, potem je pa zaspal. Pustili smo ga in šli na solnce ležat, kjer smo se greli in sušili do desetih. Tedaj je pa Miha sam prišel iz kočice in trdil, da je dober, in da se vrne domov. Prosil nas je, naj molčimo o tem, sicer bi prišel ob kruh. Obljubili smo in molčali do danes. Sedaj pa mož že počiva pod hladno rušo — torej že smem prelomiti obljubo. Pozneje sem se sešel z njim. Pravil je, da je do doma še dvakrat omedlel, ter me solznih oči zahvaljeval za rešitev. Zdravnik mu je prepovedal hoditi na gore, in tista pot z nami je bila njegova poslednja na Triglav.

(Dalje prihodnjič.)

Črtice s potovanja hudomušnega Janka.

Spisal J. M.

(Dalje.)

II. poglavje, v katerem zve bralee, kako se je Janko zoper svojo voljo dvobojeval in nasprotnika slavno premagal.

Zgodaj v jutro je zapustil Janko „Rožo“ s prepričanjem, da res ni nobena roža brez trnja, ker . . . pa kaj bi to razkladal, saj ve vsak, da po hotelih pusti človek navadno nekoliko denarja in — krvi; denar spravi natakari, kri pa izčrpajo živalce, katere zbadajo po hotelih tudi olikane ljudi.

Po mestu je še vse spalo. Janko pogleda po ulicah gori in doli — da bi menda vedel mesto opisati — se ozre proti nebu, potegne sveži zrak krepko vase, pokima zadovoljno in pravi: „bo“. Potem stisne krepkeje palico, si popravi nahrbtnik in odkoraka proti Kalsu. Bore Janko! Veselil se je že, da bode imel nebeški razgled z Vel. Kleka, zakaj vreme je bilo zares krasno. Toda Janko je obračal, kako pa je vreme obrnilo, zveste kmalu.

Urnih krač — nekaj suhih je imel Janko v nahrbtniku — jo primaha do grada Bruka, ki stoji na nizkem griču ob vhodu v dolino reke Isel, po kateri pelje pot v Kals. Grad je zavarovan s petdeset metrov visokim stolpom, ki je baje že stal ob Kristovem rojstvu. Pod enim oknom se vleče po zidu dolga rumenkasta lisa. Pripovedujejo, da je enega izmed grofov, ki so gospodovali na tem gradu, njegova žena zastrupila. Mož je bil pa vaje boljše pijače, zato je strup izbljeval skozi okno in napravil tisto liso. Razgled iz stolpa, posebno pa z mosta, ki drži črez Isel, je kaj lep. Pred teboj je razprostrta vsa lienska kotlina. Izza temnih gozdov mole svoja suha rebra in ostre plešaste glave Unholdi, Bauhkofel in Spitzkofel. Temu je res „prekrasen vis-à-vis“ snežna Böses Weibel, ki se menda zato tako imenuje, ker pošilja „gratis in franco“ nevihte nad Lienz. Na eni strani se kažejo turistovim očem raztrgane Apneniške Alpe, na nasprotni pa še močno s temnimi gozdovi poraščene Ture. Vmes pa se vrste njive in travniki, med katerimi se beli prijazni Lienz. Drava, bistra hči strmih Dolomitov, pretaka liki srebrna nit to pisano ravan.

Janko je sedel na mostno ograjo in užival ob šumenju penečih se valov ravnokar opisani razgled. Njegove oči so se zdajci ustavile na najvišjem vrhu Spitzkofla; zagledal je namreč na njem vihrajočo črno zastavo. Sedaj se je spomnil, da je bral prejšnji večer v časniku, da so Bismarkovi častilci postavili na Spitzkoflu črno zastavo, ki naj kaže vsem, kako žalujejo Tirolci za tem „velikim“ Nemcem. Jezen je zapustil Janko svoj vzvišeni sedež in jo udaril po dolini navzgor. Potolažil ga je šele krasen pogled na nebotične vrhove v dnu doline.

Kmalu je dospel po strmem kolovozu do vasi Ober-Lienz. Nekdaj je stalo tu rimsko mesto Leoncium, katero so razdejali Slovani. Na njegovem torišču je

nastalo mesto Lueneina, katero so pa l. 1112. posuli plazovi. Sedanja vaška cerkev je sezidana menda ravno nad cerkvijo posute Lueneine. Skozi luknjo, ki je v cerkvenem tlaku, prime človek lahko vrh stolpa prejšnje cerkve. Toda Janko ne verjame tega, in jaz tudi ne prisežem, da je res. — Naš muhasti popotnik jo je počasi prirezal do ceste, ki se vije tu in tam malo navkreber ob deroči Iseli. Ta pot je prav prijetna. Kamorkoli se ozreš, vidiš snežne gore, sredi njiv in travnikov hišice s širokimi strehami, nad njimi se temne gosti gozdovi, ki se polagoma izgubljajo v sočnih planinah. Bolj proti vrhu pa ne vidiš drugega, kakor samo strme meli in prostrana snežišča. Izmed gora — Weisse Wand (2426), Zuenik, Schleiten (2902) in drugih — je pač najlepši vrh Aicham s prekrasnim ledenikom Maurerjem. Tudi cerkvice, katerih je več po strmih gričih, povišujejo ljubkost doline.

Janko se je čutil tu prav domačega. K temu so pa pripomogli mnogo — kozolci, ki so po celi dolini tako navadni kakor pri nas. Utrdili so mu še bolj prepričanje, da so tu nekdanj stanovali Slovenci, da hodi po tleh, katera niso nemška, marveč pomenčena. Prebivalci Iselske in nekaterih sosednjih dolin kažejo res še precej slovanski značaj. Prijazni so in gostoljubni, v miru ovce, v boju levi, zvesti in pobožni; ljubijo petje in niso neobčutljivi tudi za drugo umetnost. Njih noša je popolnoma prikladna krajevnim razmeram, v katerih žive. Možje nosijo lodnasto obleko, tu in tam tudi kratke hlače in volnate nogavice. V Kalsu ne vidiš obritega moža, vsi nosijo dolge, goste brade. Žene nosijo sukнена krila, katera jim krase živobarvani predpasniki; jopice imajo rokave, ki so jako podobni rokavom, s katerimi se ponaha naše ženstvo, ki se oblači po modi. Vse nosijo črne klobuke s svilenimi „cofi“. — Tudi nekatere navade v Iselski dolini so podobne našim. Ako vzame n. pr. fant za ženo dekle iz druge župnije, mu naredo fantje pregrajo, in ženin jim mora bališče odkupiti. Tudi na uroke verujejo še precej.

Kakor imamo Slovenci rojenice, tako imajo tudi tod svoje dobre žene, katere imenujejo „Salige“ (blaženke). Eva jih je porodila, še predno je grešila, zato je ostal svet zanje še vedno raj. V starih časih so občevale mnogo z ljudmi. Ko so pa ljudje postali hudobni, so se umeknile v gore in samotne soteske. Iz zelišč si narejajo okusna jedila, in divja koza jim služi za domačo žival. Vročine in mraza ne občutijo. Pred nekaj leti jih je bilo menda blizu nekaterih gorskih vasi še veliko; prikazovale so se pobožnim in preprostim ljudem in jim za majhen dar prinašale blagoslov in srečo v hišo. Toda tudi ti so postali sčasoma „prepametni“, in sedaj se blaženke ne prikazujejo niti Tiroleem, čeprav jih — kakor trdijo zlobni jeziki — šele s štiridesetim letom sreča pamet. Na samotni kmetiji nad vasjo Schleiten, ki se vidi s ceste, se je prikazovala pred mnogo leti vsako nedeljo blaženka; iztegnila je vselej roko skozi okno v kuhinjo, in ko je dobila nekoliko jedi, je blagoslovila hišo in odšla potem v bližnji gozd. Gospodar je pa dobil prav skopo in brezbožno dekle. Ko je „blaženka“ iztegnila zopet roko v

kuhinjo, je zgrabila dekla, ki je kuhala kosilo, sekiro in ji odsekala roko. „Blazhenka“ je nato z drugo roko zapretila in odšla. Od tistega časa je izginil blagoslov božji, in vedno je v družini kaka nadložna oseba. Sedanji gospodar je do grla v dolgeh, in ena njegovih hčera ima hrbet poraščen s svinskimi ščetinami. Kdor tega ne verjame, naj gre gledat v Lienz v zemljiško knjigo, v kateri bo videl vknjižene dolge, potem naj se potruži do kmetije — Janko mu za dobro plačilo rad pokaže pot — in tam mu pokažejo ščetinasti hrbet, toda le s tem pogojem, da vzame njegovo posestnico v zakon. —

Pri Sv. Janezu v gozdu (St. Johann im Walde) prestopi cesta na desni breg in se vije do selišča Huben, kjer se začne kolovoz, po katerem prideš v Kals. Ob levem bregu pa drži bližnjica ravno tja. Janko, prijatelj vseh bližnjic, jo je udaril kar po nji. Kmalu mu pa je zaprl pot plot, s katerim je bil ograjen velik pašnik. S težavo je zlezal črez ograjo; zakaj plot je bil precej visok in nahrbtnik dobro natrpan. Janko je bil že sredi pašnika; kar je zapazil, da se je odločila velika žival od črede, ki se je pasla ne daleč od njega. S strahom je videl, da je grozen bik, in je pospešil korake. Bik jo udere naravnost proti njemu; Janko se spusti v tek, njegov rogati sovražnik pa spravi svoje ogromno telo v dir. Tu pridirja Janko s pomočjo palice v kengurujskih skokih do vrat, ki so bila k sreči v ograji. Toda kmalu je spoznal, da ni le pregovor „ni nesreče brez sreče“ resničen, marveč da tudi ni sreče brez nesreče. Hotel je namreč duri odpahnuti, toda revež se je trudil zaman. Duri so bile zabite ravno pri zapahu z desko, da ga nikakor ni mogel odriniti. Bik se je pa že postavil v „pozicijo“, da nasadi Janka na roge in mu pomaga s pašnika črez plot. Sedaj se pa zave naš junak svoje človeške razboritosti in se postavi tudi v „pozicijo“ s palico. Bik gleda Janka s krvavimi očmi, on pa njega ostro in predirljivo, ker se je spomnil, da je nekje bral, da krotilci krote divje zveri s svojim ostrim, hudim pogledom. Bik začne kopati z nogami, Janku pa srce upadati; bik vzdigne rep, Janko pozabi na svoj recept zoper zveri in meri visokost vrat; bik nagne glavo in se zažene v skok, Janko skoči črez vrata, pogleda prezirljivo na svojega sovražnika in nagne palico v pozdrav, kakor borilec v kakem španskem cirkusu meč, s katerim je zabodel bika.

Tako se je končal ta „boj“, v katerem se je Janko gotovo izkazal junaka. Temu se pa ne smemo čuditi. Zakaj vajen je takih dvobojev, vsaj še skoraj nikdar ni potoval, da ne bi bil imel opraviti z biki. Da, tako predrzen je ta slovenski turist, da je hotel nekoč bika celo — molzti. To je bilo pa tako-le:

Janko je šel z Golice žejen in lačen, kakor je pri njem to že tako navada, kadar je na potu. Z njim pa je bil tisti Petrovčev France, s katerim sta ob nevihti že kes obujala pod skačo na Korntaurih, česar pa Janko ne sliši rad. Prigugala sta se do molzišča, kjer si je živina poiskala zavetja proti pripekajočemu solncu.

„Veš kaj“, se je oglasil France, „pomolziva eno kravo“. Razume se, da je bil Janko takoj pripravljen za to. Snel si je klobuk in stopil v hlev, v katerega je prihajala svetloba samo skozi odprta vrata.

„Tam v kotu leži ena velika“, pravi France, „to pomolzi“. Janko gre v kot; kar plane „krava“ pokoncu, zatuli in začne kopati s sprednjima nogama. Ko naša junaka to vidita, jo udereta ven in po planini navzdol, kar so ju nosile noge.

Ako pa hočete Janka podražiti, vprašajte ga le, kako se mu je godilo, ko je bika molzel. —

Janko je korakal dalje ob bregu Isele po senčnatih gajih in prepeval v svesti si svoje zmage nad sovražnikom vseh turistinj in turistov:

Rodila majka junaka, junaka,
 Rodila majka junaka;
 Dala mu ime Jankota, Jankota . . .

Utihnil je šele, ko so mu oči ostrmele nad romantično razvalino gradu Kinburga na nasprotnem bregu.

(Dalje prihodnjic.)

Kratek popis vseh koč in zavetišč Slovenskega planinskega društva.*)

(Dalje in konec.)

X. **Gornjegrajska koča** (1470 *m*), tako imenovana po trgu Gornjem gradu. Postavila jo je Savinska podružnica l. 1898. Koča stoji na Menini planini, v dolinici, južno od vrha „Za legami“ (spec. karta 1501 *m*). — Iz Gornjega grada vodita do koč dva pota: eden na Sv. Florijana in Ovčji stan, drugi na Borovnico in Grajščinski stan, po vsakem 2½—3 ure hoda. Iz Bočne je 2 uri hoda. — Koča je lesena, 5 *m* dolga, 5 *m* široka in 2·3 *m* visoka. Stene v sobi in v podstrešju so obite z deskami. V koči so železno ognjišče, miza, klopi, omara in pograd s 5 ležišči (slamnicami). V podstrešju, ki je za 1 *m* povišano, je 9 ležišč. Za kočjo so stopnice v podstrešje, pod njimi drvarnica in stranišče. Pred kočjo so dve mizi in dve klopi. — Koča nima oskrbnika niti provijanta. — Ključke do nje imajo Fr. Kocbek, podružnični načelnik v Gornjem gradu, Janez Purnat v Bočni, Franc Žmave, pd. Šemprimožnik nad Sv. Florijanom, pastir na Menini planini.

XI. **Luška koča** (1550 *m*), imenovana po vasi Lučah. Postavila jo je Savinska podružnica l. 1898. Koča leži na Koritih na gorski planoti Poljšaku, zahodno od Ojstrega vrha (spec. karta 1374 *m*) proti Velikemu vrhu, v bližini razpotja k Poljšakovi koči. — Pot vodi iz Luč mimo Pečovnika v Dol, mimo Ojstrega vrha,

*) Glej št. 7. — Tamkaj je popraviti pod tem zaglavjem pri II., da je Kocbekov pot od kočje do vrha Ojstrice 1½ uro dolg (ne 1 uro), in da stanuje v koči in jo oskrbuje pastir od 15./7. do 15./9. (ne od 1./7. do 1./10.) — pri Vodnikovi koči (III.) pa višino 1680 *m* v 1690 *m*.

nad Jezercem. (Na spec. karti je pod imenom Ojstri vrh narisano majhno jezerce, ki ga pa ni videti od kočice.) — Koča je lesena, 4 m dolga in 3 m široka. V nji so 3 slamnice, odprto ognjišče, miza in klop. — Koča nima oskrbnika niti provijanta. — Ključ do kočice imajo vodniki „Slov. plan. dr.“ v Lučah in v Solčavi.

XII. Veranda pri slapu pod Rinko (1080 m). Veranda stoji v bližini slapa. Dolga je 5 m, široka 3 m. Streha je pritrjena v skalo in se jeseni spusti, da visi navpično ob skali, sicer bi jo po zimi zdrobili plazovi. V verandi so dolga miza in klopi ter spominska kujiga. Proti slapu je zadelana z deskami, da ne pride vodena sopara vanjo. Postavila jo je „Savinska podružnica“ l. 1897.

Društvene vesti.

Ljudevit Wölfling, znamenit slovenski turist, je umrl dne 25. septembra t. l. Pokojnik je bil ustanovnik, pozneje marljiv odbornik „Slov. plan. društva“. Z njim je društvo izgubilo enega izmed najdelavnejših udov markacijskega odseka, naš list pa pridnega sotrudnika. Wölfling je priobčil v „Plan. Vestniku“ več razprav o turistikah, na pr. l. 1895. članke: „Obleka in oprava turistova“, „Nekaj o turistikah“, „Nesreče v planinah l. 1894.“; l. 1896. spis: „O plezanju po visokih gorah“ (z ilustracijami).

Osrednji odbor je položil dragemu pokojniku venec na krsto in se po deputaciji udeležil njegovega pogreba. Blag spomin vrlemu planinecu!

Jubilejna kapelica pod Ojstrico

ne stoji na knezoškofijskem posestvu, kakor smo zadnjič napačno poročali, nego na Moličnikovem posestvu. Juri Moličnik pa je prodal 1 ar za kapelico „Savinski podružnici“. — Darila za to kapelico objavimo skupno v prihodnji številki.

Darila za Gornjegrajsko kočico. V

denarjih so darovali: g. dr. Šuklje, zdravnik v Celju, 5 kron, g. Fr. Lončar, posojilnični tajnik v Celju, 5 kron. — Za opravo so darovali: gospa Božič posodo, gospica Marica Meško v Mariboru podobo Matere Božje, gospica M. Močnik svetilnico, gospa Neimenovanka brisače, gospa Hren platna,

gospa F. Šumenjak krasno spominsko podobo, g. Božič Jakob koledar s stojalom in tintnik, g. Kazimir Bratkovič, c. kr. notar, pipe in mnogo lepih knjig, g. I. Erhartič, c. kr. sodni pristav, posodo, g. Fr. Fišer vojaški koledar, g. I. Kosel podobi nadvojvod Viljema in Josipa, g. Josip Kranje posodo, g. I. Slatinšek škaf, g. Ig. Šijanec svetilnico, g. A. Zock laterno. Za otvoritev so darovali: Pehani, Lorber i. dr. v Žaleu 1 možnar, g. A. Svetina, c. kr. notar v Pliberku, g. A. Maloprou v Celju in g. Simon Kukec, pivovarnar v Žaleu, vsak po 1 sodček piva. G. Blaž Čeplak je daroval in napravil vse železje za vrata in okna, g. Franc Šarb pa je ognjišče prodal po nizki ceni. Vsem tem blagim dobrotnikom izrekamo najtoplejšo zahvalo na ti posnemanja vredni požrtvovalnosti.

Darila. „Savinska podružnica“ je za leto 1898. prejela od slavnega okrajnega zastopa gornjegrajskega 50 gld., od slavne posojilnice v Celju 50 gld., od g. Fr. Robleka, veleposestnika v Žaleu, 4 steklenice izborne slivovke. Vsem blagim dobrotnikom izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Knjige so darovali „Savinski podružnici“: g. Kazimir Bratkovič, c. kr. notar v Gornjem gradu, g. A. Gabršček, tiskarnar v Gorici, g. Josip Trčak, učitelj v Laporju, in g. J. Lichteneker na Ljubnem. Prisrčna jim hvala na naklonjenosti!

Otvoritev poti k Nadiži v krasni dolini Planici*) se je vršila v nedeljo 18.

*) Glej članek „Nadiža“ v 8. štef. t. l.

m. m. ob nepričakovano veliki udeležbi. Največ je pripomoglo pač posebno lepo vreme, da je bilo veliko udeležnikov. Niti najmanjše sapice ni bilo čutiti, in ni za trenotek nam meglica ni zakrivala vrhov silnega Jalovca in Visoke Ponce. Pod izvirom Nadiže na prostrani trati — za nami strme stene mojstroške — smo se zbrali na slasten piknik ter v hladu košate smreke uživali vse krasote in milote krog in krog lep narave. Povzdignilo je ta kras ubrano petje kranjskogorskih pevcev, ki so nas sosebo z novo Foersterjevo skladbo „Planinska“ prav prijeto iznenadili. Pesem je ugajala splošno. Amater-fotograf je slednjič naslikal vso skupino in izvir ter slap Nadiže. — Vrnivši se šele krog štirih v Rateče, smo se zbrali k obedu pri g. Jalenu, kjer se je napivalo med drugimi osobito navzočnemu župniku rateškemu, preč. g. Lavtižarju, ki je za Planico prvi navduševal ter tudi za gradnjo naše poti najbolj skrbel. — Le prehitro je prišel čas, ko smo se morali ločiti, kolesarji na levo proti Kranjski gori, drugi na vozovih na desno na kolodvor v Rateče.

Odprt je sedaj in lahko dostopen izvir Save Dolinke v romantični Planici, in le želeži je, da ga obišejejo domačini in tujei večkrat. A ohranjen je izvir naše Save domači posesti, in dal Bog, da bi od tod, kjer privre na dan mala Nadiža, pa do tja, kjer zapušča slovensko zemljo mogočna reka Sava, bil vsekdar obvarovan slovenski svet našemu ljudstvu!

Novi člani:

I. Osrednjega društva:

Muri Fr., župan in deč. poslanec na Jezeru.
Majcen Fr., trgovec v Ljubljani.

II. Radovljiske podružnice:

Kržišnik Anton, župan na Breznici.
Dr. Vacek Alojzij, okrožni zdravnik v Boh. Bistrici.
Gašperin Anton, gostilničar „pri Mihovu“ v Starih Fužinah.
Gabrijelčič J. na Brezjah.
Ažman Josip, nadučitelj na Breznici.
Vengar Vekoslav, podobarski pomočnik v Radovljici.

III. Savinske podružnice:

Senica Rudolf, posestnik v Žaleu.

Triglavsko koča na Kredarici l. 1898. *) V knjigo se je vpisalo 205 turistov. Mnogi domačini-romarji, ki so prišli na Kredarico radi maše, se niso vpisali. Prvi turist je bil v koči 3. julija, zadnji 22. septembra. Meseca julija jih je bilo v nji 21, avgusta 137, septembra pa 47. Članov „Slov. plan. društva“ je bilo 60 na Kredarici. Članov „Nemško-avstrijskega plan. društva“ (D.-Ö. Alpenverein) je počastilo našo kočo 21. To dokazuje, da je koča potrebna in na pravem mestu. Vzlje silni agitaciji in podlemu obrekovanju tukajšnje sekcije se je vendar oglasilo toliko članov nemškega društva v naši koči, drugih Nemcev je pa bilo še tudi precejšnje število. Naj omenimo še, da se je 5 pristnih Nemcev, trije med njimi člani „D.-Ö. Alpenvereina“, silno laskavo izrazilo v knjigi o položaju in prijaznosti naše koče ter jako pohvalilo postrežbo. S „Heil dem Triglavbesteiger, der hier sein Obdach sucht und findet“, se končava ta pohvalnica. Prvič so prišli na Triglav tudi Čehi v večjem številu; bilo jih je vseh skupaj 19. Dijakov z legitimacijami je bilo v koči 20. Oddelek vojakov vojaškega geografskega zavoda na Dunaju je stanoval v koči brezplačno 15 dni. — Tudi pesniki so se semtertja oglasili v knjigi, a večinoma so prihajali na Kredarico že z otrujenim pegazom, zato nočemo navajati tukaj njih navdušenih planinskih pesmic.

Maše so bile v kapelici dne 3. in 23. avgusta ter 1. septembra.

Tekmovalno slikanje, katero je priredil odsek amater-fotografov „Slov. plan. društva“, bode imelo nepričakovane uspehe. V določenem roku je poslalo 8 tekmovalcev 90 planinskih in pokrajinskih slik. Zelo veliko jih je prav krasnih, in nemalo jih je prištevati med umetne. Trije večaki bodo presojali slike in jim priznali darila. Darili za dve najlepši planinski slik sta vredni 25 K in 10 K, za dve najlepši pokrajinski sliki 15 K in 5 K. Najboljši sliki iz Triglavskega pogorja je namenjeno darilo, ki je vredno 25 K — „Slov. plan. društvo“ priredi večeren sestanek s predavanjem in pri ti priliki razstavi slike in razdeli darila.

*) O prometu po drugih kočah prihodnjič.

Dan in kraj sestanku in razstavi objavimo po naših dnevnikih.

Fotografije jubilejne kapelice, Kocbekove kočee s kapelico. Ojstrice raz Prag pod Velikim vrhom (dvojen pogled), Luške kočee

in Gornjega grada je napravil amater-fotograf g. Vinko Čamernik v Ljubljani. Slike so velike po 24×18 cm. Prodaja jih „Savinska podružnica“ po 1 gld. Naročila sprejmlje g. Fr. Kocbek, nadučitelj v Gornjem gradu.

Razne vesti.

Potovanje čeških dijakov v naše kraje. Dijaki višje gimnazije v Rihnovu, ki končajo šolsko leto z odliko, potujejo vsako leto pod vodstvom profesorja v tuje kraje. Za tako potovanje potrebni denar si pridobe s priredbo šolskega koncerta. To leto so si izbrali slovenske kraje. Bilo jih je osemnajst dijakov, ki so se dne 6. avgusta pripeljali čez Semernik v Ljubljano in si jo ogledali. Spremljal jih je izvrstni hribolazec g. prof. I. Sallač. Slov. plan. društvo je preskrbelo izletnikom prenočišča in jim priredilo zvečer v Narodnem domu zabaven sestanek, pri katerem jih je pogostil velecenjeni gospod župan Hribar. Slavni tamburaški klub „Zvezda“ je iz posebne prijaznosti zabaval mile goste s krasnim tamburanjem. Hvala njemu in vsem drugim, ki so se potrudili za dostojen sprejem naših vrlih bratov! Iz Ljubljane so se odpeljali izletniki v Postojino in Trst, potem pa so preko Ljubljane nadaljevali potovanje na Gorenjsko in odtod čez Trbiž šli na Sv. Višarje, Dobrač i. t. d. — Tako vrlo urejeno potovanje gotovo razširja učeči se mladini duševno obzorje, zato je po pravici priporočamo tudi naši mladeži pod vodstvom razboritih gospodov profesorjev.

Pošta v Starih Fužinah v Bohinju. Poštno in brzojavno ravnateljstvo je prelo-

žilo pošto iz bohinjske Srednje vasi v Stare Fužine. Pošta ima sleherni dan vozno zvezo z Bohinjsko Bistrico.

Cesta v Logarjevo dolino. Državni poslanec g. J. Žičkar je imel po letu na Ljubnem shod, na katerem so udeležniki med drugim sklenili in sprejeli resolucijo: „Z ozirom na to, da imajo Ljubenci, Lučani in Solčavani trgovske zveze s sosednjo koroško deželjo, je potrebna dobra cesta z Ljubnega v Logarjevo dolino in odtod na Koroško. Zato se pozivljejo deželni in državni poslanci, da store vse potrebne korake v napravo te ceste“.

Gostilničar „Pri Nemškem Petru“ onkraj Ljubelja je umrl dne 4. julija v 76. letu. Bil je hribolazcem in peščem, ki so hodili čez Ljubelj, dobro znan. Pisal se je Peter Čavko. On in njegovi predniki so imeli dotično posestvo in gostilnico že čez 300 let v posesti. Ime „Nemški Peter“ mu je dal leta 1711. cesar Karel VI., ko se je z Laškega na Nemško vračal. Zatehteval je namreč domačina, ki zna nemški govoriti. Povedali so mu, da zna gostilničar Peter Čavko nemški, in ko se je le-ta približal, ga je cesar nagovoril z besedama: „Deutscher Peter“.

Književnost.

Pamietnik Towarzystwa Tatrzańskiego. Rok 1898. Kraków. Iz letnega poročila imenovanega poljskega Tatranskega društva posnemamo, da je imelo društvo v tem letu 1764 udov in 10558 gld. dohodkov, a tudi toliko stroškov. Društvo deluje z velikimi uspehi v Karpatih, zlasti

v Visoki Tatri in izdaja vsako leto krasne in umetniško dovršene slike iz Tatranskega pogorja. Letos smo sprejeli te-le slike: Widok z Czerwonego Wierchu; Polana Huciska w dolinie Chochołowskiej; Wodospad Prutu w Jaremezu; Lubowla na Spiżu; Zakopane.

Novo urejena lekarna
PRI MARIJI POMAGAJ
M. Leustek

v Ljubljani na Reseljevi cesti št. 1
(poleg Mesarskega mosta)

priporoča svoja zanesljiva, sveža in preizkušena zdravila, kakor tudi vse v farmacevtsko-higienično stroko spadajoče izdelke, kateri so v zalogi vedno v najboljši kakovosti.
Za turiste privočni lekovi v zavojih.

J. BONAČ,

v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah
št. 6 zraven nove pošte,

priporočam vladno svojo trgovino s papirjem
in s pisalnimi potrebščinami. Vzorci
papirja pošiljam na ogled.

V svoji knjigovozni izdelujem vezi pri-
proste in najfiniješe.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lectarica v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter
mnogovrstnega medenega blaga in slašče.

Kupuje med v panjih in vosek.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, Slomškovih ulicah št. 9,
(zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj kamenoseški obrt,
posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke,
marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi
na zahtevo zastoj.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča deko-
rativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

Turistovske obleke po najelegantnejših
in trpežnih uzorcih iz raznobarvanega ne-
premočljivega blaga priporoča p. n. turistom
in kolesarjem:

JOSIP POGAČNIK,

krojač in posestnik v Račoveljci. Izvršitev točna in cena.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in
tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, sli-
vovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski
konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po
nizki ceni.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna
oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga
slikarskih in pleskarskih predmetov.

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani,

na Mestnem trgu št. 10.

HUGON IHL

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 4,

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste suknenega in
manufakturnega blaga na debelo in na drobno
po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Ivan Rus

krojaški mojster na Bledu

priporoča se za izdelovanje vsakovrstnih
oblek po najnovejši modi in kar mogoče nizki
ceni. Obleke za turiste iz nepremočljivega lodna
od 13 gld. naprej; haveloke in plajšče iz nepre-
močljivega lodna od 10 gld. naprej; nahrbtnike
po 1 gld. 80 kr., iz nepremočljivega blaga in pre-
dali 2 gld. 50 kr.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za Florijansko
cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v na-
ročitev vsakovrstnih strugarških koščenih,
roženih in drugačnih izdelkov, katere
boče solidno in cenó izvrševal po načrtih ali brez njih.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pieblerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN URAN,

izdelovalec glinastih proizvodov v Ljubljani, v Igriških ulicah št. 8,

priporoča veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sohe, dv. rane in razne druge prostore, dalje modelnasta ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznano dobro.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznano izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

☛Cenovniki na zahtevanje brezplačno.☛

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z znamenovitimi poti.

Spisala Fr. Koebek in M. Kos. — Cena 60 kr., po pošti 5 kr. več.

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,

se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRİČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9, priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 7,

se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Engelbert Franchetti,

brivec v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3.

Priporoča slav. p. n. občinstvu svojo novo in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najboljše preskrbljeno.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo št. 1.

priporoča svoj bogato založeni **optični zavod** in svojo novourejeno **fotografsko manufakturno**, preskrbljeno z najnovejšimi aparati in v to stroko spadajočimi pritiklinami, po tovarniških cenah.

J. Klauerjev
planinski liker

iz kranjskih gorskih zelišč, imenova.

Triglav,

je izvrstna pijača najboljšega okusa. Triglav vpliva jako dobrodejno na želodec in čudovito poživlja te o. V njem ni nobene snovi, ki bi kolikoj škodila zdravju. To so dokazale kemične preiskave prof. E. Knapitscha, ravnatelja c. kr. preskusalnice v Klosterneuburgu,

prof. dr. J. Koeslerja, in ravnatelja c. kr. preskusalnice na Dunaju, dr. E. Meisla.

Vsi ti strokovnjaki so izrekli, da je Triglav **izboren liker**.

Pristni Triglav

se dobiva

v malih in velikih steklenicah s posebno varstveno znamko samo pri izdelovalcu, trgovcu

J. Klauerju
v Ljubljani.